

لیست لک تا وان کا نی د س لاتی پاشای تی-م نارکی ئیمپراتوری بریتانیا ل ژر ه ژموونی شاژن ئ لیزا ب سدا . . ک ژا ح م شید

نخش ک ی کیشوری ئ فریقا پمان ئ ییت ک د س لاتی پاشای تی
بریتانیا (م نارکی) ل ه ر وو لاتی کی ئ و کیشور دا چاوی ب یو ت
ب نرخترین س روت و سامانی سروشی ئ و وو لاتی .، ه ر ل ئا تون و
نوت و مس، ئ ل منی م، ئ ماس، گازی سروشتی، ئاسن، پ موو، ه تا
د گات ب قاو، چا، خووری و سامان سروشتی کانی تر. ب
ب د سته نانی ئ و سامان گرانب هایان پرسی خوناوی ل ه رش و
داگیرکاری (ک ل نیالی) ب خست ک قووربانیکانی گیانی ملی نان
مرق بوو ب جگ ل ت مارکردنی م ژووی کی پ تراجیدیاو تراوما ل
ژیانی لایک ل دانیشوانی گی زوی.

دزی و تانی ئینگلیز کان ل وو لاتی هندستان ل نوان ۱۷۶۵-۱۹۳۸
م ز ند کراو ب ۴۵ ترل ن پاوند. ئ و ند یان تانی کردبوو
هیندی کان ب زمانی خیایان پیان د ووتن (تانیچی-Looter) تا وای
ل هات ووشی Looter چو ناو زمانی ئینگلیزی و.

ه ر ل سانی داگیرکاری هندستاندا سالی ۱۹۴۳ ب سیاسی تی تینوو
برسیکردن ل بشی ژها لاتی هندستان ک ب نگلادیشی ئ ستای، نزیک
ب ۲.۱ ب ۳.۸ ملیان ب نگالی گیانیان ل د سدا.

ت نهانازی کان ن بوون ک ک مپی ق کردن-ک م کوژیان
درووستکردبوو، ئینگلیز کانیش ل کینیاو باشووری ئ فریقا ل و
ک میان یان درووستکرد بوو.

شاژن ئ لیزا ب س ت م نی ۲۵ سا بوو ک بریتانیا ج نگ کی
و حشیان ی ب رامب ر کینیا ب رپاکرد ل پناو پاراستنی ئ و سیستم
استی دا ک ل و دایان م زران دیوو. س دان ه زار ک س ل خ کی
شپیستی کینیا اپچی ک مپ کانی ق کردن و توان و- (ک نس نتر یشن
ک مپ) کردو ل ناویان بردن، ل و د م دا ک چرچ س ر ک و زیرانی
بریتانیا بوو دیوت کینیا خاک ک ی ب پیت و د و م ند د بت ه ر
ب سپی پست بت.

سا ۱۹۵۲ شازن ئېلىزابېش سەردانى كىنيانى كىرىش مانگ دواتر ئېلىپ راسىيەنى كېمەككۆزى و سەركوتكردنى بزووتندى و شەشگەشەنى كىنيا كېمە بىز ووتندى (ماو ماو Mau Mau) ناسرابوو و لېدېر داگىركارى بىريتانيا سەرىھەدا بوو دېستىپەكرد. لېو قەتئەو عامدا ۹۰،۰۰۰ كەس لېسەداران، سەدان ھەزار بېمەب بىكارھەنرا، ۴۲۰،۰۰۰ كەسى كىنيا بىر تەپباران كەوتن، ملىن و نيوپەك خزانە كەمپەكانى قەكردن-لېنا و بىردن.

ھەروھە لېناشورى ئېفرىقا كەمپى قەكردنىان دروستكرد لې دېورانى جەنگى ناسراو بى جەنگى بىر، Bore War- لې ويدا كە دانىشتوانى باشورى ئېفرىقا لېدېر ئىمپىريالىزىمى بىريتانى دېجەنگان. ئېم گەمى خولەن و جىنەسەيدانە ئامانجەكەى داگىركارى و دزىنى سامانە بىنرەكانى ئېو و وولەتانە بوو.

ئېمەس/دائىمەندى كەھىنور گرانەبەھاترىن ئېمەس لې جىھاندا. ئېو ئېمەس-ئەپار ۱۰۹ يەكەشى ۲۱.۶ گرامە پەكھەتەپەكى سەركە تاجەكەى سەرى شازنەو لې ئېفرىقاو دزراو،

ھەروھە نەقەم/لەولەوئە بىنرەكەى تاجەكەى سەرى شازنە-ئەپارى ۵۳۰ لې ئېفرىقاو ھەنراو/دزراو و بى ئېستەر گەروكەى ئېفرىقا ناسراو، نرەكەى مەزەندەكەت بى ۴۰۰ ملىن دېلار.

كەتەكەش كەلەپەتى ھەپەشەپەو لې ۱۸۳۴ دا، لې جىاتى قەپەبوو كەندەو كەپەلەكان، لې بىپارىكە شەرمەھەندەدا بىريتانيا ۲۰ ملىن پەو نەد قەپەبوو ئەدەت بى خەوئە كەپەلەكان بى قەپەبوو كەندەو لې دېستە چوونى دامودەزگەكانىان.

ھەر لې سەردەمى شازندا، ۱۹۴۸-۱۹۶۰ ئىنگلىزەكان جەنگ و ھەرشىان دېستەپەكرد بىسەر وولەتە (Malaya يان مالى) بى ئامانجە تەپەنكەردنى كانزاكانى وپەمس، تەنەكە، لاستىك، و ھەتە. بى ئېمە بىستە گازى ژەھراوى (ئەپەنج ئەپەنجەت) يان لې ئاسمانەو ەشت بىسەر خەكەكەدا و لې ئەنجامدا زىاتەر لې ملىن كەس گىيانىان لې دېستەدا. دواتر ئېمەرىكەش وانەى لېم كەرى بىريتانيا و رەگرت و ھەمان تەكنىكى كوشندە بىرامبەر گەلى قەتنام بىكارھەنە.

لې سا ۱۹۵۰-۱۹۵۳ زىاد لې ۸۰،۰۰۰ سەربازى بىريتانى نەردران بى كەرىا بى يارمەتيدانى سوپاى ئېمەرىكا لې قەتئەو مەكردنى نەزىك بى ۴ ملىن كەسدا.

۱۹۵۳ كەتەك گەيانا لې پەسەپەكى دىمەكەتەدا سەركە خەى ھەپەزارد، بىريتانيا بى فەرمەنى چەپەچە ئېو ھەكومەتە ھەپەزاردەو ئېمەلى و سووپا و كەشتى جەنگى لېو دامەزەندەو كەرى تەوای دامەزەوكانى گەيانا ئەگرت و ھەو و سەربەخەپە ئېو وولەتە لې بىنەرد.

١٩٠٣ی ئیگستیی ساٲی ١٩٥٣ بٲریتانیا ٲا بٲرایٲ تی کٲدٲ تاکٲی ئٲرانی کرد بٲ لابرډنی دکتٲر محٲمٲد موسٲدٲق کٲ لٲ ٲرٲسٲیٲ کی دیموکراتیدا هٲٲبژٲردرا وٲک سٲرٲک وٲزیران، ئامانچ لٲم کودٲ تایٲ لٲ بٲینبرډنی دٲخی دیموکراسی و بوژانٲوٲی ٲژٲمی شاهنشایی ئٲران بوو.

١٩٦٢-١٩٧٠ جٲنگٲکی ٲانٲگٲیٲندراو/نهٲنی لٲ یٲمٲن هٲٲگیرساندبوو کٲ ٢٠٠،٠٠٠ قوربانی لٲکٲوتٲوٲ. ئٲستاش بٲریتانیا چٲک دٲدات بٲ سعودیٲو هانی ئٲدات و چاودٲری هٲرش و بٲردومانٲکانی سعودیٲ دٲکات بٲسٲر یٲمٲن.

ٲرلٲمانی باریتانی لٲدٲورانی تونی بلٲردا ٲٲزامٲندیدا بٲبٲیاری هٲرشکردنٲ سٲر عٲراق کٲ بوٲهٲی کوژرانی سٲدان هٲزار کٲس و دواتریش بوٲ هٲکاری سٲرهاٲدانی داعش.

بٲریتانیا ٲٲٲٲی سٲرٲکی بینوٲ لٲ دابٲشکردنی کوردستان و لٲ ٲٲیمانٲکانی لٲزان و سایکس بیکٲداو ئٲستاشی لٲسٲر بٲت بٲریتانیا ٲٲٲٲی گٲورٲی هٲیٲ لٲ هٲشتنٲوٲی گٲلی کورد لٲو دٲخٲ ئاٲٲزٲداو هٲروٲها لٲ بٲربٲست دانان لٲبٲردٲم شٲٲٲکانی ئازادیخوازی کورداو دٲستگرتن و ٲاٲپشتیکردنی تورکیا لٲبٲرامبٲر شٲٲٲشی ٲٲژئاقادا.

ئٲوش ئٲزانین کٲ لٲدٲورانی داگیرکردنی عٲراق لٲلایٲن بٲریتانیاوٲ لٲدواٲ جٲنگی جیهانی یٲکٲم بٲ ماوٲی چٲندین ساٲ گٲلانی عٲراق بٲکوردو عٲرب و نٲتٲوٲو ٲٲکهاٲٲکانی ترٲوٲ قووربانی گٲورٲی ئٲو داگیرکاریٲبوون و لٲو ماوٲیٲدا سامانی بٲنرخی نٲوتی عٲراقیان بٲتاهان دٲبرد.

لٲئٲستاشدا بٲریتانیا ٲٲٲٲی سٲرٲکی دٲبینٲت لٲ ناتٲدا و لٲ بٲٲٲوٲبرډنی ئٲو جٲنگ و تاوانانٲی دژ بٲ مرٲقایٲتی دٲکرت لٲ لیبیا و فٲلٲستین وعٲراق و سوریو ئٲفگانستان و ٲٲژهاٲاتی ناوٲٲاست بٲگشتی .

ئٲتوانین بٲٲٲین کٲ ئیمبراتٲریٲتی بٲریتانیا و مٲنارکیٲکانی فراوانترین شٲوازی داگیرکاریان بٲٲٲخستوٲ لٲ مٲژوودا زیاتر لٲهٲر دٲسٲٲا تداریٲکیتربٲ بٲهٲزکردن و سٲقامگیرکردنی هٲژموونی سپی ٲٲست و چٲوسانٲوٲو لٲناوبرډنی ئٲوانی تر.

شاژنی بٲریتانیا کٲچی دواٲی کرد بٲئٲوٲی داواٲ لٲبووردن بکات لٲو گٲلانٲی جیهان کٲ تاوانی دزی وتاٲانی و داگیرکاری و کٲمٲٲکوژی و توانٲوٲو جینٲسایدی بٲرامبٲریان ئٲنجامداوٲ. شاژن مردوو هٲرگیز ٲٲشیمان نٲبوو وٲ شٲرمٲزار نٲبوو لٲو هٲموو تاوانٲی کٲ خزانٲکٲیی ئٲنجامیان داوٲو ئٲوانٲش کٲ لٲحوکمرٲانی خٲیدا ئٲنجامدراون.

ئٲکرت ئٲنجامدٲرانی تاوانٲ گٲورٲکان بٲم شٲوٲیٲ لٲ ئاسوودٲییدا سٲربنٲنٲوٲو دادگا و لیٲٲچینٲوٲ نٲبینن و، جیهانیش بٲشٲها مٲتٲوٲ

پہلے بیان بکات؟

تالپینی

لڳاتار ڪڍا ڪن ٿا. نوڻن جي راني ڪنهن نيا ليزم و سڀ رما ڀي ڇڏي رهي ڪي راسيم گڏ ٿي ٿا. انهن ٻنهي مردن جي ساڻن ، لڳل لڳل ڪي ترڪي ڇڏي ڇڏي نارڙا ڀي ٿي لڳل ڌڻي مڙو ۽ ڇوڪرو ڀي ڪڍي ڇڏي راني مڙو ڪي وڃي گرتن ۽ ڇڏي ڇڏي ٻنهي ڪوٺي ڪڍي شازن و ٻڌي وامي سيستمي پاشا ٻڌي لڳل ٿا رادا ٻڌي.

سەرچاوەی ئێم زانیاریانە چەندین پەنج و ئاوانتی تویتەر و یوتیوبن کە بەشەکن لە و شەپەلی ناڕایەتیا.

A People's History of the British Empire The _____ بی (.)
 Bloodstained Never Dried) by John Newsinger
 فراوانی باسی
 ئو مژوو خو ناویانی ئیمپراتوری بریتانیا دکات.